

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

-Управа за ветерину-
Број: 323-02-06753/2019-05
09.10.2019. године
Београд

ПЛАН
НАДЗОРА И ДИЈАГНОСТИЧКИХ ИСПИТИВАЊА НА КЛАСИЧНУ КУГУ СВИЊА
(ККС) КОД ДОМАЋИХ СВИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Овим Планом ближе се дефинише начин и поступање приликом спровођења надзора на класичну кугу свиња (ККС) код домаћих свиња, у складу са Правилником о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2019. годину ("Сл.гласник РС". број: 12/2019, 54/2019 и 64/2019 (у даљем тексту: Програм мера), а у циљу откривања присуства вируса класичне куге свиња, односно прикупљања релевантних података у циљу сагледавања епизоотиолошке ситуације у односу на ККС у Републици Србији.

Након завршетка испитивања добијени резултати упоредо са резултатима добијених из мониторинга на ККС код дивљих свиња биће употребљени у сврху анализе епизоотиолошке ситуације и процене ризика од појаве болести, у складу са планираним престанком вакцинације против ККС на одређеном подручју, односно целокупној територији Републике Србије.

ГЕОГРАФСКО ПОДРУЧЈЕ НА КОЈЕМ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ ПЛАН

План надзора се примењује на целој територији Републике Србије.

У складу са Програмом мера здравствене заштите животиња за 2019. годину, вршиће се дијагностичка испитивања репрезентативног броја узорака и надзор на класичну кугу свиња код домаћих свиња, у оквиру одређених подручја, према плану Министарства.

НАДЗОР И ЦИЉНА ГРУПА ЖИВОТИЊА

Узимајући у обзир да се тренутно спроводи надзор и дијагностичка испитивања на газдинствима на афричку кугу свиња на животињама према *Плану надзора и дијагностичких испитивања на АКС код домаћих свиња у Републици Србији (број 323-02-8385/2019-05)*, сви узорци узети у оквиру овог Плана лабораторијски ће се испитати и на класичну кугу свиња у сврху диференцијалне дијагностике и присутности вируса ККС у пријемчивој популацији. Додатно испитивањима на газдинствима, вршиће се испитивања свиња и на кланицама одређеним за потребе овог надзора.

Надзор на класичну кугу свиња се спроводи (истовремено са надзором на АКС) на газдинствима на којима се држе и узгајају свиње и на кланицама и обухвата:

- обилазак фарми/газдинстава утврђивање здравственог стања свиња и узимање узорака;
- узимање узорака на кланицама;
- дијагностичко испитивање на присуство генома вируса и антитела на вирус класичне куге свиња.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Надзор на ККС спроводе ветеринарске станице/службе које спроводе послове по Програму мера здравствене заштите животиња и ветеринарски институти. Ветеринарске станице пре почетка надзора, достављају недељни план надзора надлежном ветеринарском институту и надлежној ветеринарској инспекцији, и врше обилазак газдинстава према *Плану надзора и дијагностичких испитивања на АКС код домаћих свиња у Републици Србији*.

Узорковање на кланицама врши ветеринарски инспектор на недељном нивоу, по динамици од 5 узорака тонзила од закланих свиња у једној кланици по административном округу, по могућству пореклом од свиња са различитих подручја, с тим да ће се одабир кланица мењати сваке недеље. Програм дијагностичког узорковања ће се вршити у току 4 недеље од почетка испитивања. Надлежни ветеринарски институт преузима узорке са кланице и доставља у лабораторију на испитивања уз копију *Обрасца за слање материјала на лабораторијско испитивање на кланици Прилог -2, према табели за дистрибуцију узорака*.

Поред обилазака у складу са планом надзора, ветеринарске станице излазе на терен и врше узорковање за свако пријављено угинуће сваке свиње у случају постављања оправдане сумње на ККС и АКС.

Дијагностичка испитивања на присуство генома вируса и антитела на класичну кугу свиња врши се у акредитованим лабораторијама у НИВ Србије из Београда (НРЛ), НИВ „Нови Сад“ из Новог Сада, ВСИ „Шабац“ из Шапца и ВСИ „Краљево“ из Краљева.

Национална референтна лабораторија (НРЛ) за класичну кугу свиња Научни институт за ветеринарство Србије, врши организацију и координацију лабораторијских тестирања.

УЗОРАК И ДИСТРИБУЦИЈА УЗОРАКА

Молекуларна испитивања (PCR)

Узорак на ККС са газдинства је исти узорак који се узима за дијагностичко испитивање на АКС.

Узорак на ККС са кланице су тонзиле пореклом од закланих свиња на кланици.

Серолошка испитивања (ELISA)

Узорак за серолошка испитивања у циљу доказивања антитела на ККС (крвни серум) је узорак који се узима једнократно са истог газдинства на којем је извршено узорковање ради откривања присуства генома вируса АКС, пореклом од следећих категорија свиња (ако постоје):

- невакцинисане крмаче и нерастови (све јединке које нису никада вакцинисане);
- невакцинисане јединке које потичу или се сумња да потичу од невакцинисаних мајки- свиње непознатог порекла (највише два узорка по газдинству);

- јединке старије од три месеца пореклом од вакцинисаних мајки за које не постоје подаци о спроведеној вакцинацији (највише два узорка по газдинству).

Узорци се обележавају ИД бројем газдинства и ознаком узорка и достављају у надлежни ветеринарски институт уз *Образац за слање материјала на лабораторијско испитивање-Прилог - 2*, у року од 24 сата, у хладном ланцу 4-8 °С. Надлежни ветеринарски институти достављају узорке у лабораторију на испитивање уз копију *Обрасца за слање материјала на лабораторијско испитивање-Прилог -2*, према следећој табели:

табела за дистрибуцију узорака

НИВ СРБИЈЕ	НИВ „НОВИ САД“	ВСИ „ШАБАЦ“	ВСИ „КРАЉЕВО“
НИВ Србије	НИВ „Нови Сад“	ВСИ „Шабац“	ВСИ „Краљево“
ВСИ „Јагодина“	ВСИ „Зрењанин“		
ВСИ „Панчево“	ВСИ „Сомбор“		
ВСИ „Зајечар“	ВСИ „Суботица“		
ВСИ „Ниш“			
ВСИ „Пожаревац“			

Испитивања на присуство генома вируса и антитела на класичну кугу свиња се врши у НИВ Србије у Београду, НИВ „Нови Сад“ у Новом Саду, ВСИ „Шабац“ у Шапцу и ВСИ „Краљево“ из Краљева. НИВ „Нови Сад“, ВСИ „Шабац“ и ВСИ „Краљево“ из Краљева у случају сумњивог или позитивног резултата, без одлагања обавештавају НИВ Србије и шаљу узорак на потврдна испитивања.

ТРАЈАЊЕ ПЛАНА

План надзора на ККС спроводи се упоредо са Планом надзора на АКС, закључно са 30.11.2019. године, укључујући узорковање на кланици које траје четири недеље.

У случају добијања позитивног резултата на неком подручју током спровођења овог Плана, надзор на овај начин ће се прекинути, а спроводиће се мере у складу са решењем о утврђивању зараженог и угроженог подручја.

ОДГОВОРНОСТИ

За идентификацију и узорковање циљних животиња, као и квалитет узорака и благовремено достављање у ветеринарски институт је одговорна ветеринарска станица.

За благовремено достављање узорака у дијагностичку лабораторију су одговорни ветеринарски институти.

За тачност резултата испитивања су одговорни НИВ Србије, НИВ „Нови Сад“, ВСИ „Шабац“ и ВСИ „Краљево“.

ИЗВЕШТАЈИ И ФАКТУРИСАЊЕ

НИВ Нови Сад, НИВ Србије (НРЛ), ВСИ „Шабац“ и ВСИ „Краљево“ о извршеним лабораторијским испитивањима достављају извештај (*Недељни извештај лабораторије о обиму и резултатима испитивања у оквиру Плана надзора на болест класична куга свиња - Прилог 3 овог Плана*) на недељном нивоу (понедељак до 12h за претходну недељу) Управи за ветерину и НКЦ заједно са извештајима за АКС.

У случају позитивног резултата, НИВ Србије без одлагања одмах обавештава НКЦ/Управу за ветерину и надлежну ветеринарску инспекцију.

Такође, сваки институт уз извештај доставља и *фактуре* о обављеним активностима ветеринарских станица и/или института насловљене на Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управу за ветерину, ул. Омладинских бригада бр.1, 11070 Нови Београд.

Ценовник услуга:

1. Лабораторијска испитивања:
 - PCR: 3.500,00 динара
 - ELISA-At: 580,00 динара

Напомена: Узорковање за молекуларна испитивања на ККС се не врши посебно, јер се користе исти узорци (брис крви и органа) који се користе и за испитивање на АКС, осим за епизоотиолошко подручје ВСИ „Краљево“ где се узимају по два узорка бриса крви/органа (један за АКС и један за ККС).

Узорковање крви ради серолошких испитивања врши се посебно, једнократно, само на газдинствима на којима се врши узорковање за молекуларна испитивања и код категорија које су наведене у овом Плану. Позитивни резултати добијени од невакцинисаних свиња за које не постоје сигурни подаци да потичу од невакцинисаних мајки (свиње непознатог порекла), узеће се у обзир условно, сходно резултатима молекуларних испитивања.

Узорковање на серолошка испитивања на ККС врши се по ценовнику за узорковање на АКС (600 динара).

Завршни извештај о спроведеном надзору на класичну кугу свиња, припрема НИВ Србије (НРЛ) у сарадњи са НИВ „Нови Сад“, ВСИ „Шабац“ и ВСИ Краљево.

Ветеринарски институти збирне извештаје о спроведеним активностима ветеринарских станица/служби и извештаје о резултатима испитивања, осим у писаном облику достављају и електронским путем на адресе: boban.djuric@minpolj.gov.rs; sasa.ostojic@minpolj.gov.rs; olivera.vukelic@minpolj.gov.rs.

В.Д. ДИРЕКТОРА

Емина Милакара

Образац за слање материјала на лабораторијско испитивање

Вет. станица _____

Број: _____

Датум: _____ 2019. година

Предмет: Узорковање материјала за афричку/класичну кугу свиња

ЗАОКРУЖИТИ КАТЕГОРИЈУ ГАЗДИНСТВА			
Газдинство до 10 крмача	Газдинство са више од 10 крмача	Газдинство до 150 товљеника	Газдинство са више од 150 товљеника

ИДЕНТИФИКАЦИЈА УЗОРАКА

Ред.бр.	Ознака узорка / ИД животиње	Врста узорака (крв на брису)	Врста узорака (органи на брису)	Категорија животиње од које се узео узорак	Вакцинисано против ккс	
					Да	Не
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
УКУПНО						

а) Власник/држалац: _____

б) ИД газдинства: _____

в) ГПС координате: X _____ Y _____

г) Насељено место: _____

д) Општина: _____

ц): Округ: _____

Ветеринар из ветеринарске станице

Образац за слање материјала на лабораторијско испитивање на кланици**Вет.институт** _____**Број:** _____**Датум:** _____ 2019. година**Предмет:** Узорковање материјала за класичну кугу свиња на кланици

Кланица _____

Место _____, општина _____, округ _____

ИДЕНТИФИКАЦИЈА УЗОРАКА

Ред.бр.	Ознака узорка / ИД животиње	Порекло узорка		
		Власник држалац свиња	ИД газдинства	Насељено место/ општина
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
УКУПНО				

Ветеринарски инспектор

Датум: _____

НЕДЕЉНИ ИЗВЕШТАЈ

ЛАБОРАТОРИЈЕ О ОБИМУ И РЕЗУЛТАТИМА ИСПИТИВАЊА У ОКВИРУ ПЛАНА НАДЗОРА НА БОЛЕСТ КЛАСИЧНА КУГА СВИЊА

ЗА ПЕРИОД ОД _____ ДО _____ 2019. ГОДИНЕ

[illegible]

Одговорно лице Института

